

Kjære medlemmer

Da jeg ble valgt til styreleder i TI Norge i mai i fjor, var den geopolitiske situasjonen i Europa i kraftig endring. Russernes brutale invasjonskrig i Ukraina var bare noen uker gammel, men det var allerede klart at det vi stod overfor ville endre vår del av verden på varig basis. For første gang siden andre verdenskrig var trampende støvler og gammeldags skyttergravskrig en realitet i vårt eget nærområde. En nasjonalstats grenser blir forsøkt flyttet og utslettet med makt, og det er vår egen nabo som står bak.

De neste fem årene skal Norge bidra med titalls milliarder til det ukrainske samfunnet gjennom det såkalte Nansen-programmet. Det er en selvfølge at Norge, som selv tjener store penger på gasseskport i denne situasjonen, forplikter seg til å stille opp for det ukrainske samfunnet. Men med Nansen-programmet kommer også et ansvar for hvordan pengene benyttes i et land med enorme korrupsjonsutfordringer.

Det er ikke bare Ukraina som har blitt invadert. Det har også nyhetsbildet, Facebook-feeden og barnas TikTok-kontoer blitt. Russisk krigspropaganda og desinformasjon florerer på internett i et forsøk på å påvirke vår oppfatning om hva som er sant og ikke. Det har alltid blitt hevdet at sannheten er krigens første offer, men verktøyene krigspropagandistene har til rådighet har aldri vært mer omfattende eller effektive enn nå. Det krever selvsagt at vi har nok ressurser til å drive etterretning og overvåking på Norges vegne, men det krever også at vi må styrke sivilsamfunnets motstandsevne. Slik sett har sivilsamfunnsorganisasjonene som jobber for demokrati, ytringsfrihet og åpenhet en mer prekær rolle enn på veldig lenge. Det har kommet et nytt alvor over oppdraget vårt.

En krig kan aldri vinnes om den ikke har tilstrekkelig finansiering. Et lyspunkt i et ellers dystert nyhetsbilde har vært Europas evne til å samle seg om harde sanksjoner for å ramme russisk økonomi og dermed Putins krigskasse. Eiendelene til en rekke oligarker med nære bånd til Putin er frosset. Men skal sanksjonene være effektive, krever det åpenhet om både eierforhold og pengestrømmer. Ideen om et globalt eierskapsregister har fått ny aktualitet, men foreløpig har ikke Norge engang et nasjonalt eierskapsregister på plass til tross for både politiske vedtak og lange prosesser. Det kan gjøre Norge til et lukrativt smutthull for alle som ønsker å både hvitvaske penger og unndra seg internasjonale sanksjoner. Spørsmål om finansiell åpenhet har sjelden nådd toppen av den politiske agendaen i Norge. Med krigen i Europa har dette fått en ny sikkerhetspolitisk dimensjon.

Til slutt vil jeg gjerne takke for tilliten jeg ble vist på forrige årsmøte. Det har vært en glede å bli bedre kjent med og kunne bidra til TI Norges viktige arbeid, og jeg ser frem til det videre samarbeidet med dere.

Marianne Marthinsen
styreleder

Antikorrupsjonsforkjempere under økende press

Et livskraftig og mangfoldig sivilsamfunn er en viktig forutsetning for et sterkt og bærekraftig demokrati. Dessverre går utviklingen mange steder i negativ retning – også i vår del av verden. Sivilsamfunnsaktører som arbeider mot korrupsjon, har gang på gang vist seg å være særlig utsatte, og til og med måttet bøte med livet for sin innsats. Det er nok å minnes den modige journalisten Daphne Caruana Galizia fra Malta som hadde dokumentert omfattende korrupsjon og kameraderi blant Maltas politikere og næringslivstopper.

Transparency International har i en årrekke vært bekymret for innskrenkningen av sivilsamfunnsorganisasjoners handlingsrom. I 2012 vedtok Russland «lov om utenlandske agenter». Lov innebærer blant annet at organisasjoner som mottar midler fra utlandet, må registrere seg som nettopp utenlandske agenter. Våre kolleger i TI Russland nektet å registrere seg, og da jeg for noen år siden spurte min russiske kollega hvordan det gikk med protestene deres svarte hun lakonisk: vi får i alle fall god trening i å møte i retten.

Den 6. mars i år strammet russiske myndigheter grepet ytterligere ved å erklære Transparency International som en uønsket organisasjon. Begrunnelsen var at «ved formelt å opptre som en organisasjon som bekjemper korrupsjon rundt om i verden, blander den seg inn i Russlands indre anliggender, og utgjør en trussel mot grunnlaget for den konstitusjonelle orden og sikkerheten til Den russiske føderasjonen.»

Det samlede presset resulterte i at TI Russland i mars i år besluttet å legge ned sin virksomhet.

Forholdene i Russland er godt kjent og dokumentert. Dessverre er forholdene der ikke enestående. Ungarn innførte en lignende lov for noen år tilbake, og nylig foreslo myndighetene i Georgia også å innføre en «agentlov». Forslaget utløste massive protester og demonstrasjoner, og forslaget ble heldigvis trukket tilbake.

Et annet virkemiddel for å bringe kritiske røster som journalister, varslere, forskere og sivilsamfunnsorganisasjoner til taushet, er trusler om rettslige skritt. Her er det faktisk Storbritannia og USA som leder an, og fenomenet har på engelsk fått akronymet SLAPP: Strategic litigation against public participation. Men også i Island startet politiet etterforskning av islandske journalister som dekket en stor korrupsjonssak, omtalt som Fishrot files. En av journalistene er invitert til årets Antikorrupsjonskonferanse med mindre SLAPP hindrer ham i å komme.

Som styreleder skriver: Det har kommet et nytt alvor over oppdraget vårt.

TI Norge er som kjent del av en stor internasjonal koalisjon og TI Norge har kanskje fått et enda større ansvar fordi vi er i posisjon til å uttale oss fritt og støtter ikke på de begrensningene i arbeidet vårt som våre kolleger i andre land opplever.

Sammen med norske myndigheter og våre medlemmer kan vi utgjøre en viktig kraft og støtte for utsatte kolleger i andre land i kampen mot korrupsjon.

Guro Slettemark
generalsekretær

Politiets etterforskning av korrupsjonssaker

TI Norge gjennomførte i 2022 en undersøkelse av politiets arbeid med etterforskning av korrupsjonssaker, 20 år etter at straffebestemmelsene om korrupsjon trådte i kraft i den norske straffeloven. TI Norge ønsket å finne ut hvordan straffebestemmelsene håndheves og i hvilken grad sakene blir etterforsket, henlagt og oppklart. Arbeidet ble gjennomført i samarbeid med advokatfirmaet Erling Grimstad og fikk økonomisk støtte fra Finansmarkedsfondet.

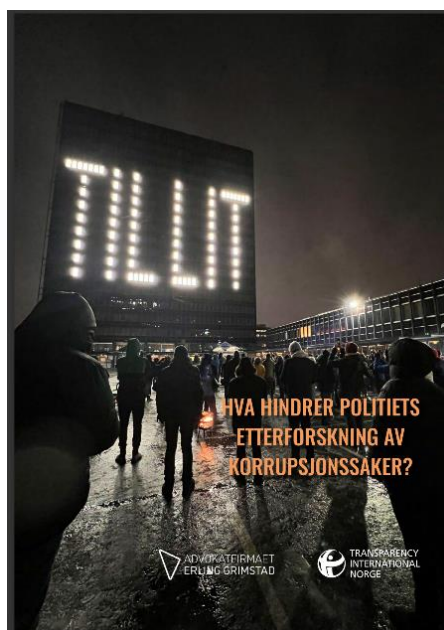
Hovedspørsmålet var: «Hvorfor henlegges korrupsjonssaker?»

I løpet av perioden 2010-2020 er det registrert om lag 600 saker om korrupsjon i politiets register (STRASAK). Korrupsjonssakene utgjør om lag to promille av alle anmeldelser om økonomisk kriminalitet og 0,2 promille av alle anmeldte forhold til politiet. Det lave antallet saker betyr at et typisk politidistrikt i gjennomsnitt har registrert én til tre korrupsjonssaker i året, mens distriktene med størst saksomfang har registrert 10-16 saker i året i denne perioden. I rapporten stilles det spørsmål ved om det lave antallet saker gir tilstrekkelig mengdetrening og erfaringsoppbygging i det enkelte politidistrikt. Videre framtrer den store variasjonen mellom distriktene som uforklart.

Vel to tredeler (68 prosent) av alle etterforskede korrupsjonssaker ble oppklart i perioden 2010-2020. I over halvparten av de etterforskede sakene har politiet truffet såkalt positiv påtaleavgjørelse.

Nær halvparten av de anmeldte korrupsjonssakene ble henlagt. Fire av ti henleggelse skyldes at politiet har vurdert saken som åpenbart grunnløs eller at det ikke forelå en rimelig grunn til å etterforske. Seks av ti henleggelse ligger innenfor prosjektets hovedfokus og omfatter saker som er henlagt pga. bevisets stilling, at det ikke er bevist noe straffbart forhold, foreldelse eller andre grunner.

Gjennom kvalitative intervjuer med representanter for alle tolv politidistrikter, identifiserte undersøkelsen flere og

sammensatte forklaringer på at politiet henlegger korrupsjonssaker:

- Rekrutterings- og kompetanseutfordringer utgjør en begrensende faktor
- For liten bruk av utradisjonelle etterforskningsmetoder
- Lokal ledelse, oppfølging og organisering ved politidistriktene har betydning for kompetanse, kapasitet og kvalitet i etterforskningsarbeidet
- Politiets samarbeid med aktører i lokalsamfunnet varierer, noe som påvirker politiets mulighet til å fange opp korrupsjonssaker på et tidlig stadium.

TI Norge vil følge opp undersøkelsen i videre dialog med politiet, utdanningsinstitusjonene og offentlige og private aktører som driver forbyggende arbeid.

Åpenhet og integritet i internasjonal bistand

TI Norge har i en årrekke hatt fokus på korrupsjonsrisiko innenfor humanitær sektor. Temaet aktualiseres stadig i en urolig verden hvor behovet for internasjonal solidaritet og bistand er økende. Ikke bare er det en krig som raser i Europa med all den menneskelige lidelsen den medfører, men også mange andre steder i verden er behovene for humanitær og langsiktig bistand store med over 100 millioner mennesker på flukt fra klimakatastrofe, vold og konflikt.

Utenriksminister Anniken Huitfeldt, Erik Abild (Norges Røde Kors) og Gro Skaaren-Fystro (TI Norge) på Dagsnytt 18 i februar 2023. (Foto: Nrk)

Norge er en betydelig giver, med et bistandsbudsjett på 42 milliarder kroner og vel 10 milliarder i tilleggsbevilgninger til Ukraina i 2022. Målretting av ressurser, effektiv kontroll og forebygging av korrupsjon er viktige utfordringer - ikke bare i forvaltningen av pengestrømmen fra giver til mottaker, men også på innretningen av bistandsprosjekter med vekt på styresettreformer. Det er de mest sårbare som har størst behov for hjelp og det er de som rammes mest av korrupsjonens skadevirkninger.

TI Norge er spesielt opptatt av å styrke det forebyggende arbeidet, slik at kvaliteten sikres. Målgruppene for TI Norges arbeid på dette feltet er norske myndigheter, internasjonale organisasjoner, bistandsorganisasjoner og TI sine søsterorganisasjoner.

- Sivilsamfunnets antikorrupsjonsgruppe (som ledes av Norsk Folkehjelp, Strømmestiftelsen og TI Norge), har vært i dialog med Norad og UD om oppfølging av anbefalingene til evalueringsrapporten «Evaluation of Norway's Anti-Corruption efforts as part of its development policy and assistance». Det er behov for

forsterket innsats på kompetansehevende tiltak, og paraplyorganisasjonen Digni har søkt om støtte på vegne av organisasjonene til opprettelsen av et læringsnav for norske humanitære organisasjoner i antikorrupsjon.

- TI Norge har ledet arbeidet med bevisstgjøring og utforming av treningsverktøyene og for TIs globale program «Preventing Corruption in humanitarian operations» i samarbeid med International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies (IFRC), støttet av UD (avsluttet 2017). Samarbeidsprosjektet med IFRC resulterte blant annet i et e-læringsprogram om antikorrupsjon i humanitær bistand. Ved utløpet av 2022 hadde vel 42 000 personer enten fullført eller var i prosess med dette digitale programmet.
- TI Norge har holdt flere kurs og foredrag i løpet av året inkludert for norske humanitære organisasjoner i forbindelse med den humanitære støtten til Ukraina, og det årlige Bistandsseminaret som retter seg mot norske bistandsorganisasjoner.

Reformer og rettspolitisk arbeid

Gjennom lovgivning og reformarbeid stiller myndighetene krav og forventninger som har vesentlig betydning for korrupsjonsbekjempelsen. TI Norge engasjerer seg derfor i hvordan slike reguleringer utformes og følges opp. I løpet av året har TI Norge avgitt høringsuttalelser innenfor flere saksfelt.

Kommunal organisering og åpenhet

Kommunal- og distriktsdepartementet sendte forslag om endringer i lov om interkommunale selskaper (IKS-loven) på høring i 2022. Loven fra 1996 var i utgangspunktet ment å regulere selskapsrettslige rammer for kommunal virksomhet preget av forretningsmessige hensyn. I tiårene etter at loven trådte i kraft, var mye interkommunalt samarbeid om grunnleggende kommunale oppgaver blitt organisert som interkommunale selskaper etter IKS-loven, slik at løsningen av de samme kommunale oppgavene etter hvert var omfattet av ulike regler om møteoffentlighet og innsyn, avhengig av hvilken organisasjonsform kommunene hadde valgt.

TI Norge avga derfor en høringsuttalelse som støttet departementets forslag om at IKS-ene som er omfattet av offentliglova også bør være omfattet av de samme reglene om møteoffentlighet som ellers gjelder for kommunale organer og foretak. TI Norge framhevet i uttalelsen at kommunenes valg av organisasjonsform ikke burde medføre forskjeller i retten til innsyn og offentlig kontroll mellom kommunen. Omvendt burde lovverket heller ikke åpne for at ulike bestemmelser om åpenhet blir et motiv i kommunenes valg av organisasjonsform.

Bedre varslervern i korrupsjonssaker

TI Norge har i mange år engasjert seg i hvordan varsling om korrupsjon bør fanges opp og at personer som varsler om

korrupsjon, trenger en tryggere og mer spesialtilpasset kanal enn det som etableres gjennom arbeidsmiljølovens varslingsbestemmelser.

Justis- og beredskapsdepartementet sendte i 2022 en utredning på høring om hvordan EUs varslingsdirektiv kunne innarbeides i norsk rett. Utredningen var utarbeidet av Advokatfirmaet Lund & co som foreslo at varslingsdirektivet burde gjennomføres i en egen, ny lov om EØS-varslings. Forslaget innebar en minimumsløsning for gjennomføring av direktivet ved at lovens materielle virkeområde kun ville gjelde overtredelser av EØS-regelverket.

I høringsuttalelsen gikk TI Norge av flere grunner imot forslaget i utredningen. Varslerne kan ikke ventes å vite om en overtredelse utgjør et brudd på nasjonal lov/retningslinjer eller EØS-retten. Kompleksiteten kan medføre at færre vil varsle, noe som er det motsatte av direktivets intensjon. Videre har varslere om korrupsjon beskyttelse gjennom arbeidsmiljølovens varslingsbestemmelser, mens den foreslåtte gjennomføringen av direktivet ville skape to parallelle regimer med ulike beskyttelsesnivåer, ulike prosedyrer og ulike forpliktelser. Forslaget ville også innebære et svakere vern for de som varsler om korrupsjon, enn for de som varsler om overtredelser av EØS-retten. TI Norge tok isteden til orde for at det burde arbeides videre med å etablere ulike spor for varsling om arbeidsmiljøssaker og varsling om forhold som representerer en samfunnsrisiko, slik som korrupsjon.

Prosjekter

TI Norge gjennomfører tidsavgrensede prosjekter – i egen regi, i samarbeid med søsterorganisasjoner og med virksomheter. Prosjektene er sentrale for kunnskapsutviklingen og i formidlingen.

Dilemmasamling menneskerettigheter, arbeidsliv og korrupsjon

Hva gjør du når du oppdager barnearbeid hos din leverandør? Hvordan går du frem når du som innkjøper for en matvareimportør oppdager tvangsarbeid hos produsenten? Hvordan håndterer du bestikkløser og nære familiekoblinger ved tildeling av kontrakter?

Anniken Haugli (NHO), Frode Elgesem (Kontaktpunktet) og Guro Slettemark lanserte dilemmasamling i september. (Foto NHO)

NHO, Kontaktpunktet for anstendig næringsliv og Transparency International Norge har samarbeidet om en dilemmasamling basert på reelle caser knyttet til menneskerettigheter, arbeidslivsrettigheter og korrupsjon. Casene er ment som en hjelp til å øke bevisstheten om sammenhengen mellom disse tre problemkompleksene og etterlevelsen av kravene til anstendig næringsliv.

Samlingen inneholder 22 dilemmaer som beskriver situasjoner som virksomheter og ansatte kan bli stilt overfor. De omhandler både sannsynlige ulovligheter og etisk tvilsomme forhold.

Det forventes at bedrifter er ansvarlige både hjemme og ute, og at de selv tar ansvar og arbeider målrettet for å unngå negativ

innvirkning på mennesker, miljø og klima. Forventningene kommer fra myndighetene, forretningspartnere, ansatte og fagforeninger, sivilsamfunn og forbrukere. Utviklingen både i Norge og internasjonalt går i retning av at forventningene gjøres til rettslige forpliktelser. Den norske åpenhetsloven, som trådte i kraft 1. juli 2022, er ett eksempel på dette.

Dilemmasamlingen består av to deler – én for kursdeltakere med beskrivelser av dilemmaer med spørsmål for diskusjon, og én for kursledere.

Samlingen ble lansert 19. september på en svært populær lanseringsworkshop hos NHO med 80 deltakere (og mange på venteliste).

Korrupsjonsrisiko i helsesektoren

I TI Norges strategi for 2020-25 er antikorrupsjon i helsesektoren blinket ut som et strategisk tema: «TI Norge vil ta initiativ overfor nasjonale helsemyndigheter, kunnskapsmiljøer og farmasøytisk industri for å etablere møteplasser der kunnskapen fra de ulike aktørene deles og anvendes for å identifisere risikosoner og utvikle korrupsjonsforebyggende aktiviteter. Målet er å mobilisere finansielle og personellmessige ressurser til et TI-prosjekt om antikorrupsjon innenfor det helse-industrielle komplekset i Norge og internasjonalt. TI Norge vil også trekke på TIs internasjonale erfaring og TI UK sitt globale program for helsesektoren.»

I 2022 satset TI Norge inn mot sektoren med en trinnsvis tilnærming, gjennom etablering og deltakelse i en arbeidsgruppe ledet av Helse Midt-Norge for forberedelse og gjennomføring av to rundebord om antikorrupsjon i spesialisthelsetjenesten: Rundebordet med AD-ene for de fire regionale helseforetakene ble gjennomført 29. august og det nasjonale direktørmøte for

helseforetakene ble gjennomført 22. november med fokus på dilemmatrening.

De to rundebordene ble svært godt mottatt, med forslag til oppfølging av diverse korrupsjonsforebyggende tiltak og kampanjer i spesialisthelsetjenesten. TI Norge har spilt inn forslag om å kartlegge ansattes opplevelse av korrupsjonsrisiko og holdninger blant helsepersonell og administrativt ansatte i helseforetakene.

Cleanbiz – et samarbeid med TI Portugal og TI Island

Små og mellomstore bedrifter (SMEs) spiller en viktig rolle i økonomien til de fleste land. Ifølge Verdensbanken står SMBs for 90% av næringslivet og 50% av sysselsettingen globalt. SMBs er viktige i de store leverandørkjedene, og også de møter krav og forventinger til etisk og juridisk forretningsdrift med nulltoleranse for korrupsjon og beskyttelse av menneskerettigheter.

SMEs har ofte mindre ressurser og kapasitet til å etablere gode compliance programmer, og det kan være overveldende å orientere seg om retningslinjer og rapporteringskrav på dette feltet.

Gro Skaaren-Fystro (tv), Karina Karvalho (TI Portugal) og Atli Thor Fanndal (TI Island).

Transparency International har vært opptatt av denne problemstillingen lenge og etablerte en egen SME-versjon av «Business Principles for Small and Medium Size Enterprises» i 2008.

Inspirert av den og andre verktøy, har de nasjonale avdelingene av Transparency International i Portugal, Island og Norge

samarbeidet om prosjektet «CleanBiz» som er støttet gjennom EØS-finansieringsordningen. Prosjektet har blant annet resultert i en felles [portal](#).

Portalen inneholder sjekklister, referanser, eksempler, anbefalinger og annen dokumentasjon som vi håper kan være nyttig for SMBs.

En avsluttende konferanse for prosjektet ble avholdt i Lisboa 27. juni, med innlegg og panelister fra de tre landene. Fra Norge deltok TI Norge og Etisk Handel.

Samarbeid med NHO om antikorrupsjon i Tunisia

TI Norge ble invitert inn i NHO sitt prosjektsamarbeid med søsterorganisasjonen i Tunisia (UTICA) for å promotere antikorrupsjon og compicance programmer i tunisisk næringsliv. UTICA var interessert i norske erfaringer og TI Norge bidro med faglig bistand gjennom et training-of-trainers workshop i Tunis basert på TI Norges håndbok «Beskytt din virksomhet». UTICA har tilpasset og oversatt håndboken til fransk for tunisisk næringsliv. Prosjektet ble avsluttet i 2022.

Hemmelig eierskap utbredt i Norge og Slovakia

TI Norge avsluttet i 2022 et samarbeidsprosjekt med TI Slovakia om åpenhet om reelt eierskap. Prosjektet ble gjennomført med økonomisk støtte fra EØS-midlene.

TI Slovakia har kartlagt reelle rettighetshavere i utvalgte selskaper og eiendommer i landet. De har også utviklet en søkemotor myntet på kundene i reiselivsbransjen, slik at turistgjester kan søke etter hoteller og overnattingssteder der eieren har drevet lovlig forretningspraksis, basert på informasjon fra offentlig tilgjengelige kilder. TI Norges hovedleveranse i samarbeidet har vært rapporten [Hvem eier Oslo?](#)

Besøk fra TI Slovakia i Oslo i august

TI Norge deltok på en dagskonferanse i [Bratislava 14. juni](#) med eksperter fra en rekke europeiske land. TI Slovakia var på todagers gjenbesøk i Norge i august. Samarbeidet har avdekket at mange europeiske land har kommet lenger enn Norge i å sørge for åpne databaser om eierskapsforhold i næringslivet og åpenhet om leverandører til det offentlige.

TI Norges kartlegging "Hvem eier Oslo" er i 2022 fulgt opp med utvidete kartlegginger av utenlandsk eierskap i det norske eiendomsmarkedet. [Senter for skatte- og atferdsforskning](#) ved NMBU dokumenterte at en økende andel av norske eiendommer har

utenlandsk eierskap. To prosent av alle norske eiendommer hadde utenlandsk eierskap i 2017. Andelen var ti prosent for eiendommer med norske selskaper som registrerte eiere. Nærmere fire av ti norske eiendommer med utenlandsk eierskap, var registrert i skatteparadis. Avisen Dagens næringsliv har dokumentert at rundt 10 000 eiendommer til en samlet verdi av 400 milliarder kroner har registrert eierskap i skatteparadis. Dette omfatter alle typer eiendom, som boliger, fabrikker, næringseiendom, kraftverk, havner mv. Undersøkelsene bekrefter TI Norges påpekning av at også det norske eiendomsmarkedet kan være eksponert for hvitvaskingsrisiko, når det hemmelige eierskapet har så stort omfang.

Formidling

TI Norge har gjennom hele året drevet et løpende informasjons- og formidlingsarbeid på konferanser, webinarer, via mediene og overfor studenter ved høyskoler og universiteter. I dette arbeidet inngår en aktiv bruk av TI Norges verktøy som håndbøker, dilemmasamlinger, e-læringsverktøy og undersøkelser. I vedlegget til årsrapporten gis det en oversikt over innlegg og foredrag i løpet av året.

Antikorrupsjonskonferansen 2022

Antikorrupsjonskonferansen ble gjennomført for åttende gang 9. og 10. juni. Konferansen samlet et stort antall deltakere fra inn- og utland og fikk svært gode tilbakemeldinger. Nytt av året var at første dag av konferansen (nasjonal dag) ble simultanoversatt til engelsk, noe som ble godt mottatt av de utenlandske deltakerne.

Guro Slettemark (tv) ledet ett av panelene under Antikorrupsjonskonferansen 2022

Konferansens første dag tok bl.a. for seg nasjonal regulering og korrupsjonsbekjempelse, belyst gjennom innlegg fra politisk ledelse i Justis- og beredskapsdepartementet, riksadvokat Jørn S. Maurud og økokrimsjef Pål K. Lønseth. Videre var det grundige paneldiskusjoner om:

- Utredningen om foretaksstraff og korrupsjon
- Lærdommer fra aktuelle korrupsjonsaker i Norge
- Hvordan ulike investorer som NBIM, kapitalforvaltere og private equity kan påvirke selskapenes antikorrupsjonsarbeid

På konferansens andre dag ble aktuelle saker fra arbeidet til The International Consortium of Investigative Journalists (ICIJ) gjennomgått. Det ble bl.a. gitt dybdepresentasjoner fra de internasjonalt anerkjente gravesakene *Pandora Papers* og *Luanda Leaks*. Videre vare det panelsamtaler om:

- Erfaringene med den amerikanske FCPA
- Illegale internasjonale pengestrømmer (Illicit Financial Flows - IFFs)
- Oppdateringer om den internasjonale utviklingen med relevante sakseksempler

Etikkonferansen

TI Norge arrangerte 19. september Etikkonferansen for sjettede gang, i samarbeid med KS og Kommunal- og distriktsdepartementet. Målgruppen var folkevalgte, ledere, ansatte og tillitsvalgte i kommuner og fylkeskommuner, samt ledere i kommunalt eide selskaper. På konferansen ble det lagt fram undersøkelser og kunnskap om status for tillit, korrupsjonsrisiko og kommunalt åpenhetsarbeid. Den vesentligste nyheten på konferansen var lanseringen av en [utredning fra advokatfirmaet Lund & co](#), utført på oppdrag for KS. Den klargjør kommunenes rettslige muligheter til å etablere åpenhetsregister (lobbyregister).

Ny hjemmeside for TI Norge

TI Norge lanserte i desember 2022 hjemmesiden i ny og mer moderne design. Siden benyttes til å informere om aktuelle nyheter, verktøy fra TI Norge og TI-bevegelsen samt relevant fagstoff og forskning.

TI Norges medarbeidere formidlet via ulike kanaler i året som gikk. Fv: Gro Skaaren-Fystro kommenterer korrupsjonsskandalen i EU på Dagsnytt 18 i desember. Guro Slettemark holder appell foran Stortinget i januar, til støtte for den fengslede Aleksej Navalny i Russland. Tor Dølvik diskuterer korrupsjon i Fifa på Nrk Urix i november.

Administrativt

Medlemsrekruttering

TI Norge i 2022 hatt en god økning i medlemsmassen med Ullensaker kommune, Fair Play Bygg Norge, Auksjonen.no, Solstad Offshore og Powertrain Europe som nye medlemmer. Dessverre meldte tre virksomheter seg ut.

Virksomhetsmedlemmene (127 i alt) er fordelt slik:

11 børsnoterte selskaper, 18 andre private selskaper, 12 offentlig eide selskaper og virksomheter, 12 ideelle organisasjoner, 14 interesseorganisasjoner/særlovselskaper og 60 kommuner/fylkeskommuner. I 2022 utgjorde samlede medlemsinntekter i overkant av kr 4 mill. og har også for 2022 vært den viktigste inntektskilden for TI Norge.

I tillegg har foreningen om lag 100 personlige medlemmer.

En rekke av medlemmene benytter tilbudene fra TI Norge aktivt, og medlemmene har også verdifull kompetanse som TI Norge bringer sammen for kunnskapsdeling. Arbeidet med å rekruttere flere medlemmer vil fortsette.

Økonomi

TI Norges økonomiske stilling er tilfredsstillende til tross for at resultatet for 2022 viser et lite underskudd på ca kr 18 000.

TI Norge mottok også i 2022 ekstra støtte fra selskapene Equinor, Hydro og Telenor. I tillegg mottok TI Norge prosjektmidler fra Finansmarkedsfondet.

TI Norge forventer en positiv utvikling i 2023 ved rekruttering av flere nye medlemmer og

søknader om støtte for å gjennomføre ulike prosjekter.

TI Norge søkte i 2022 for første gang om årlig tilskudd fra hhv Nærings- og fiskeridepartementet, Justis- og beredskapsdepartementet, Kommunal- og distriktsdepartementet og Utenriksdepartementet. Bakgrunnen var TI Norges erfaring med at organisasjonen, som en kunnskapsdrevet og non-profit-basert NGO, faller utenfor ordinære finansieringskilder. TI Norge faller utenfor forskningsrådets ordninger og driver heller ikke produktutvikling eller salg som kan finansiere virksomheten. Ut over et løpende arbeid med medlemsrekruttering, anså vi at departementene burde se seg tjent med å styrke TI Norges virksomhet, men alle søknadene ble dessverre avslått. Tre av departementene begrunnet avslaget med at de utelukkende kunne støtte spesifikke prosjekter.

Styret og sekretariat

Styret møttes fire ganger i 2022.

Styret bestod av styreleder og seks medlemmer (syv frem til 1. juli 2022), herunder tre kvinner og fire (fem) menn. På årsmøtet ble Marianne Marthinsen valgt som ny styreleder, og Svein Harald Øygard ble gjenvalgt for ett år. Kasper Vagle gikk ut av styret for ett år og ble ikke erstattet, men ble ønsket velkommen tilbake. Styret bestod for øvrig av Olav Hypher, Nina Mevold, Mimi Berdal, Erik Strøm og Amalie Hilde Tofte. Tore Olaf Rimmereid var styreleder frem til 30. juni 2022.

Sekretariatet hadde gjennom hele året tre ansatte - generalsekretær Guro Slettemark, spesialrådgiverne Gro Skaaren-Fystro og Tor Dølvik i fast stilling.

Vedlegg

Foredrag og presentasjoner 2022

(GS= Guro Slettemark, GSF= Gro Skaaren-Fystro, TD= Tor Dølvik)

Januar

- 11.01: Gjesteforelesning for mastergradsstudenter ved NTNU statsvitenskap, GSF
- 14.01: CleanBiz Expert Meeting TI Island, Portugal og Norge, GSF
- 15.01: SmåRådina: Appell ifbm markering av ettårsdagen for fengslingen av Aleks Navalny, GS
- 28.01: IE Business School Madrid, Master International Relations, halvdagskurs GSF

Februar

- 08.02: Drammen kommunestyre, TD
- 11.02: SAMPOL, UiB, gjesteforelesning på mastergradskurs i korrupsjonsgransking, GSF
- 17.02: Interdepartementalt Antikorrupsjonsforum, korrupsjonsbarometeret, GSF
- 18.02: Digitalt rundebord om kommunal åpenhetsindeks, TD
- 18.02: Cleanbiz-prosjektet, TI Island og interessenter, Reykjavik, GSF
- 24.02: Korrupsjonsrisiko i byggesak, byggesaksavdelingen i Drammen kommune, TD

Mars

- 01.03: NGO Compliance Forum – Anticorruption detection and prevention, GSF
- 10.03: DNB podcast for ansatte, GS
- 16.03: Korrupsjonsrisiko i kommuner, foredrag for rumensk delegasjon, TD
- 18.03: Samling med gruppelederne for alle partier i Ullensaker kommunestyre, TD
- 23.03: Åpenhetsindeks, Forum for tilsyn og kontroll, TD
- 28.03: Sivilsamfunnets antikorrupsjonsgruppe, oppfølging med Norad, GSF
- 29.03: BI, Executive Master of Management in Energy, paneldiskusjon, GSF
- 30.03: Korrupsjonsrisiko i kommuner, foredrag for rumensk delegasjon, TD

April

- 07.04: Økokrim: Fagdag om korrupsjon: Korrupsjonsrisikoen i Norge, GS
- 21.04: Medarbeidersamling i Lillesand kommune, foredrag og dilemmatrening, TD
- 27.04: Bistandsseminaret, Advokatfirma Erling Grimstad, Norad m.fl., GSF
- 27.04: IE NGOs and Foundation Day, Madrid (digitalt), GSF
- 27.04: Presentasjon for Fellestjenester i Drammen kommune, TD

Mai

- 04.05: Universitetet i Oslo, Innkjøpsseminar, GS
- 04-06.05: Cleanbiz-prosjektet, med TI Island, TI Portugal og TI Norge, Oslo, GSF
- 05.05: Webinar for norske komuner om kommunal åpenhetsindeks, med TI Latvia og TD
- 12.05: Nortura: Avdelingsseminar innkjøp, GS
- 16.05: TI Movement Summit: business integrity programmes, GSF
- 27.05: Cleanbiz conference Lisboa, moderator for paneldebatt, GSF
- 31.05: Ledersamling i Lillestrøm kommune, foredrag og dilemmatrening, TD
- 31.05: Training of Trainers, heldags med NHO og UTICA, Tunis, GSF

Juni

- 01.06: Hausmaniafestivalen, seminar om Retten til bolig, „Hvem eier Oslo?“, TD.
- 07.06: Fagdag for kommuneøkonomer i Agder, TD
- 09-10.06: Antikorrupsjonskonferansen, GS og TD
- 14.06: Dagsseminar i Slovakia om reelt eierskap, Bratislava, TD

- 15.06: Zephyr AS, webinar, GS
- 16.06: Nye Oslo Universitetssykehus, GS
- 21.06: Folkevalgtidag i Ullensaker kommune, TD

August

- 22.-23.08: Besøk av delegasjon fra TI Slovakia, Marianne Marthinsen, TD og GS
- 24.08: DigiViken, foredrag for nettverk av IKT-medarbeidere kommunene i Viken, TD
- 24.08: Riksrevisjonens samling i Åsgårdstrand, GS
- 29.08: De regionale helseforetakene, AD rundebord, Nina Mevold og GSF
- 29.08: ONS (Oljemessen i Stavanger), panelsamtale, GS
- 31.08: DNB Næringsmegling AS, korrupsjon i eiendomsbransjen, TD
- 31.08: Varslingsseminar, GS

September

- 08.09: Fylkeskommunenes kontrollutvalg i Møre- og Romsdal, Vestland og Rogaland, TD
- 08.09: Nesodden seniorakademi, GS
- 13.09: Eksfin m.fl, Dilemmasamling, GS
- 15.09: Paneldebatt på BI: „A quarter century of corporate sustainability“, GSF
- 15.09: Norads strategi for bistand til næringsutvikling, innspillsmøte, GSF
- 19.09: Lansering av Dilemmasamling, TI Norge, NHO, OECD Kontaktpunkt, GS, GSF
- 20.09: KDD Interessentforum for Open Government Partnership, TD
- 20.09: Korrupsjonsrisiko i kommuner, foredrag for rumensk delegasjon, TD
- 21.09: Etikkonferansen (KS, KDD og TI Norge) GS, TD
- 28.09: Åpenhetsloven og antikorrupsjon, halvdagskurs, Etisk Handel, GSF
- 29.09: Vestland fylkeskommune, innkjøpsseksjonen, digitalt foredrag, TD

Oktober

- 10.10: Lier Rotary, foredrag om korrupsjonsrisiko og håndtering, GSF
- 10.10 – 12.10: Open Government Partnership, Regional Meeting in Europe (Rome), TD
- 25.10: Norges Bank Investment Management, innspillsmøte, GSF
- 27.10: Stortingets delegasjon til PACE (parlamentarikerforsamlingen i Europarådet), GS

November

- 08.11: Presentasjon av prosjekt *Henlagte korrupsjonssaker*, Finansmarkedsfondet, GS, TD
- 10.11: Forelesning og dilemmatrening for masterstudenter, Oslo Met, GS
- 14.11: Lyngdal kommune (Agder), ledersamling, TD
- 16.11: Rundebord om korrupsjon ved UiB, GS
- 16.11: EITI Norway Validation, innspillsmøte, GSF
- 22.11: Nasjonalt direktørmøte, helseforetakene, Nina Mevold og GSF
- 23.11: Politiets fellestjenester, avdelingsseminar Granavolden, TD

Desember

- 01.12: Korrupsjonsutfordringer i rettsvesenet, EØS-samarbeid, Domstoladministrasjonen, GSF
- 14.12: Oslo Dialogue on Democracy: Studentseminar for studenter ved univ./høgskoler i Sverige og Norge, GS

Medieinnslag 2022

- 06.01: [Bygg.no – Forsøk på smøring av Statsbyggs ansatte](#), GS
- 25.01: Økrimpodden <https://www.governance.no/podcast/episode/8f48c277/episode-29-korrupsjonsindeksen-2021>, GSF
- 25.01: Slovensk TV, <https://www.24ur.com/novice/slovenija/slovenija-na-indeksu-zaznave-korupcije-najslabse-po-letu-2013.html>, GSF
- 25.01: TV2-nyhetene. Intervju om Corruption Perception Index. TD
- 28.02: Anbud 365 omtale av kommunal åpenhetsindeks
- 13.03: [Advarer mot oligark-eiendommer](#) i Oslo (dagbladet.no), TD
- 17.03: [Jusspodden](#) om korrupsjon, GS
- 04.04: Oligarker og økokrim i boligmarkedet. Podcasten Boligbobla til Norsk eiendom, TD
- 07.06: Dagens næringsliv, [Innlegg: Arbeidsmiljø saker bør tas ut av varslingsordningen | DN](#), GS
- 17.06: NRK, kommentar til nyhet om [situasjonen i Kautokeino kommune](#), TD
- 20.06: [Norske bistandsmidler forsvant: Organisasjon krever granskning – VG](#), GSF
- 01.09: Kronikk i tidsskriftet [Kontroll & revisjon 5/2022](#), TD
- 02.09: [iFinmark](#) kommentar om mulig interessekonflikt/habilitet, GS
- 14.10: [Bistandsbudsjettet: Hvordan gjøre det beste ut av litt mindre? \(bistandsaktuelt.no\)](#), GS
- 18.10: Verdiløst register mot skjult eierskap [Dagens næringsliv](#), (TI Norge sammen med 16 andre organisasjoner)
- 03.11: NRK Sørlandet, kommentar på nett, TV og radio om pengebruken i [Foreningen for barnepalliasjon](#), Andreas hus i Kristiansand. [Distriktsnyheter Sørlandet – 3. nov. kl. 19:45 – NRK TV](#) TD
- 16.11: Om fotball-VM i Qatar [Urix – Onsdag – VM i korrupsjon? – NRK TV](#). TD
- 09.12: Antikorrupsjonsdagen, arrangement med TI Sverige: [Direktesending fra IACC i Washington](#), GS m.fl
- 09.12: Økrimpodden: [Hva er korrupsjon og hvilke skadevirkninger har det?](#), GS
- 12.12: Børsen (Dagbladet) [Korrupsjonsskandalen i EU-parlamentet](#), GS
- 20.12: NRK Dagsnytt atten, [Qatargate – korrupsjon i EU](#), GSF

Transparency International – den globale koalisjonen mot korrupsjon

Bli medlem – www.transparency.no

Kristian Augusts gate 14, 0164 OSLO
Postboks 582 Sentrum, 0106 OSLO